

Guía Docente				
Datos Identificativos				2017/18
Asignatura (*)	Psicoloxía social	Código	652G03004	
Titulación	Grao en Educación Social			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuadrimestre	Primeiro	Formación básica	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Psicoloxía			
Coordinación	Espinosa Breen, Pablo	Correo electrónico	pablo.espinosa.breen@udc.es	
Profesorado	Espinosa Breen, Pablo López-Cortón Facal, Ana María	Correo electrónico	pablo.espinosa.breen@udc.es ana.lopez-corton@udc.es	
Web	http://www.udc.es/dep/psico/			
Descrición xeral	<p>O curso de Psicoloxía social ten unha importancia evidente de cara a que o alumno desenvolva habilidades importantes do seu proceso de formación. O seu valor é moi significativo para o futuro educador social, a fin de comprender e actuar sobre o proceso de aprendizaxe, é dicir, concentrándose no sentido dunha Psicoloxía Social da Educación, e en particular da Educación Social.</p> <p>É por iso que, dentro dos chamados procesos psicosociais básicos, se faga gran énfase na chamada Psicoloxía Social Cognitiva, dado o seu interese e importancia dentro da tendencia actual da disciplina e as relacións cos campos descritos.</p> <p>Resumidamente, polo tanto, preténdense acadar os seguintes obxectivos:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Coñecementos básicos de Psicoloxía Social. - Desenvolvemento de estratexias de busca e valoración de materiais psicosociales que en cada caso sexan do futuro interese do alumnado. - Socialización do alumnado na terminoloxía, forma de conceptualizar a realidade, e metodoloxía da Psicoloxía Social. 			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A2	Comprender os supostos e fundamentos históricos, pedagóxicos, psicolóxicos e sociolóxicos da acción socioeducativa e os seus ámbitos de actuación, valorando as súas implicacións.
A5	Identificar e analizar os factores contextuais que afectan os procesos de intervención socioeducativa.
A6	Seleccionar diferentes métodos e técnicas para a planificación e avaliación de programas e servizos.
A9	Deseñar e desenvolver proxectos, programas e servizos nos diferentes campos de intervención profesional promovendo a participación e o desenvolvemento comunitario.
A11	Observar, analizar, interpretar procesos de mediación social, cultural e educativa.
A12	Mediar en situacións de risco e conflito.
A13	Deseñar e levar a cabo proxectos de investigación elementais aplicables aos diferentes campos de intervención.
A14	Identificar e emitir xuízos razoados sobre problemas socioeducativos para mellorar a práctica profesional.
A20	Desenvolver unha disposición favorable ao traballo en contornos multiculturais e plurilingüísticos.
B1	Elaborar, analizar, sintetizar, valorar e transmitir criticamente a información.
B5	Capacidade de mostrar actitudes coherentes coas concepcións éticas e deontolóxicas propias da profesión.
B6	Adquirir e dominar habilidades comunicativas que permitan transmitir información, ideas e propostas a diversas audiencias.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias do título		
Coñecer e comprender os supostos básicos da Psicoloxía Social	A2 A5 A20		
Distinguir a forma de concibir a realidade e a metodoloxía da Psicoloxía Social	A6 A11		
Saber empregar a linguaxe disciplinar propia da Psicoloxía Social	A2 A14		
Desenvolver estratexias de busca e material de avaliación psicosocial	A9 A11 A13		
Adquirir a capacidade creativa e criterios prácticos que permitan aplicar principios de intervención para solucionar problemas concretos, incorporando os coñecementos teóricos e os criterios éticos da disciplina	A12	B1 B5 B6	C4 C6 C7

Contidos	
Temas	Subtemas
I.- INTRODUCCION: DEFINICIÓN, HISTORIA E METODOLOXÍA DDA PSICOLOXÍA SOCIAL	Tema 1.- O comportamento humano como comportamento social: definiciones de Psicoloxía Social. Tema 2.- Niveis de análise en Psicoloxía Social. Tema 3.- Historia da Psicoloxía Social. Tema 4.- Filosofía e epistemoloxía do comportamento social. Tema 5.- O método en Psicoloxía Social. Tema 6.- Técnicas de investigación en Psicoloxía Social.
II.- ORIENTACIÓNS TEÓRICAS EN PSICOLOXÍA SOCIAL	Tema 7.- Orientacións psicodinámicas Tema 8.- Orientacións da Aprendizaxe Social. Tema 9.- Orientacións cognitivas. Tema 10.- Orientacións críticas, interaccionismo simbólico e teoría do rol. Tema 11.- Orientacións etolóxicas, sociobiolóxicas, culturais e outras orientacións.
III.- PERCEPCION E COGNICION SOCIAL	Tema 12.- Percepción social. Tema 13.- Atribución social Tema 14.- Cognición social. Tema 15.- Actitudes psicosociais. Tema 16.- Estereotipos. Tema 17.- Representacións sociais.
IV.- CONTROL DA ACCION E PERSONALIDADE SOCIAL	Tema 18.- Teorías da Personalidade Social. Tema 19.- O Self, a Autoestima e o Autoconcepto.
V.- PROCESOS PSICOSOCIAIS BÁSICOS	Tema 20.- Motivación social. Tema 21.- Comparación social e normas sociais. Tema 22.- Emocións. Tema 23.- Influencia social e poder. Tema 24.- Conformidade e desviación social. Tema 25.- Socialización.
VI.- COMUNICACIÓN	Tema 26.- Comunicación no verbal. Tema 27.- Comunicación verbal e linguaxe. Tema 28.- Persuasión. Tema 29.- Testimonio e Mentira. Tema 30.- Comunicación de masas.

VII.- RELACIONES INTERPERSONAIS E INTERACCIÓN SOCIAL	<p>Tema 31.- Atracción.</p> <p>Tema 32.- Relacións Intimas e Amor.</p> <p>Tema 33.- Altruísmo e Comportamento Prosocial.</p> <p>Tema 34.- Agresión e violencia</p> <p>Tema 35.- Apoio Social.</p> <p>Tema 36.- Habilidades sociais.</p> <p>Tema 37.- Negociación, Formación de Coalicións, Cooperación e Competición.</p> <p>Tema 38.- Conflito.</p>
--	--

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Investigación (Proxecto de investigación)	A2 A5 A6 A9 A11 A12 A13 A14 A20 B1 B5 B6 C4 C6 C7	10	30	40
Aprendizaxe colaborativa	A11 A12 B5 B6 C4 C7	10	20	30
Esquemas	B1	10	30	40
Análise de fontes documentais	A2 A5 A9 C6 C7	5	20	25
Proba obxectiva	A2 A11 C6 C7	4	4	8
Atención personalizada		7	0	7

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Investigación (Proxecto de investigación)	Dado que o alumno debe elaborar un traballo extenso, incorpórase unha metodoloxía de traballo na elaboración de proxectos de investigación, imprescindible como formato de presentación do mesmo. Dito traballo pode realizarse en grupos de 2 persoas, ou de maneira individual. O tema será aprobado previamente polo profesor. A través deste traballo o alumno aprenderá os rudimentos básicos da investigación e se aproximará a cómo a investigación serve para xerar coñecemento
Aprendizaxe colaborativa	O alumno poderá traballar en grupo xunto con outro alumno se o desea (se ben se recomenda) para o desenrolo en profundidade de uno dos temas do programa. Se trata de un traballo conxunto de revisión e/ou análise de fontes.
Esquemas	Algunhas das exposicións de sesións maxistras do profesor exixirán que o alumno desenrole temas específicos, se ben de maneira breve e noel prazo máximo de 2 semanas dende a exposición na aula. É un breve traballo de revisión sobre un tópicos que entregaráse mediante a plataforma moodle.
Análise de fontes documentais	Para a elaboración dos traballos citados o alumno debe consultar fontes documentais propias da Psicología Social. É importante que o alumno adquira a capacidade de buscar información e sepa utilizar os recursos a súa disposición na universidade, de xeito que mediante esta actividade foméntanse estas capacidades.
Proba obxectiva	Unha das partes integrantes do proceso de aprendizaxe desta asignatura consiste en obter información exacta e obxectiva sobre os contidos da mesma. Para iso, o alumno debe realizar unha proba obxectiva de coñecementos de preguntas tipo test. As preguntas extraeráanse dos apuntes do profesor, así como de algúns manuais específicos que se concretarán na aula nas clases expositivas. Trátase de unha proba tipo test con 30 preguntas.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición

Investigación (Proxecto de investigación) Esquemas Análise de fontes documentais	O profesor resolverá cantas dudas se lle plantexen derivadas do estudio do material existente e dos capítulos dos libros que se recomenden para facilitar a aprendizaxe e posibilitar unha boa execución na proba obxectiva. Ademáis, dado que os alumnos realizarán un traballo, a elaboración do mesmo será supervisada polo profesor. Por outra parte, cualquier alumno ou alumna poderá consultar cantas dudas teña respecto da asignatura.
---	---

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Proba obxectiva	A2 A11 C6 C7	Exame tipo test de 30 preguntas. 3 opcións en cada unha, con una resposta correcta. Os erros descontan medio acerto	50
Investigación (Proxecto de investigación)	A2 A5 A6 A9 A11 A12 A13 A14 A20 B1 B5 B6 C4 C6 C7	A nota global de cada proxecto de investigación comprende a labor de analizar a información, búsqueda bibliográfica, etc. O alumno recollerá información, aprenderá a elaborar, avaliar los datos recollidos, e elaborará un informe que relacione investigacións previas cos datos recollidos por el mesmo.	50

Observacións avaliación
Os alumnos con dispensa académica deberán completar os mesmos requisitos que o resto dos alumnos. É necesario superar a exame tipo test con un 50% de acertos para superar a asignatura.

Fontes de información

Bibliografía básica

- Antons, K. (1986). *Práctica de la dinámica de grupos, ejercicios y técnica*. Barcelona: Herder.
- Arias Orduña, A, V. (2012) *Psicología Social Aplicada*. Madrid: Panamericana
- Aronson, E. (1997). *El Animal Social: Una Introducción a la Psicología Social*. Madrid: Alianza Editorial.
- Barriga, S.; Leon, J.M. & Martínez, M. (Eds.) (1987), *Intervención Psicosocial: el Individuo y la Comunidad, Agentes de su Propio Bienestar*. Barcelona, Hora.
- Blanch, J.M. (1982). *Psicologías Sociales: Aproximación Histórica*. Barcelona, Hora.
- Blanco, A. (1988). *Cinco tradiciones en la Psicología Social*. Madrid, Morata.
- Blanco, A.; Becerra, A. & Caballero, A. (2004). *Psicología de los Grupos*. Madrid: Pearson - Prentice House.
- Clemente, M. (1992). *Psicología Social Aplicada*. Madrid, Pirámide.
- Clemente, M. (2010). *Introducción a la Psicología Social: principales orientaciones teóricas explicativas de la interacción social*. Madrid: Universitas.
- Clemente, M. (2010). *Introducción a la Psicología Social: conceptualización, historia y metodología*. Madrid: Universitas.
- Clemente, M. (Ed.) (1992). *Psicología Social: Métodos y Técnicas de Investigación*. Madrid, Eudema.
- Collier, G.; Minton, H.L. & Reynolds, G. (1996). *Escenarios y Tendencias de la Psicología Social*. Madrid: Tecnos.
- De Diego Vallejo, R. & Chico Del Rio, M. (2013). *Prácticas de Psicología Social*. Madrid: Pirámide.
- Departamento de Ecopsicología y Personalidad, U.A.M. (1986). *Prácticas de Psicología social*. Madrid: Universidad Autónoma de Madrid.
- Fernández Sedano, I. & Cuadrado Guirado, I. (2012). *Psicología Social*. Madrid: Sanz y Torres.
- Hogg, M. A. & Vaughan, G. M. (2010) *Psicología Social*. Madrid: Panamericana
- Ibañez, T. (1990). *Aproximaciones a la Psicología Social*. Barcelona, Sendai.
- Ibañez, T. (Ed.) (1989). *El Conocimiento de la Realidad Social*. Barcelona, Sendai.
- Jimenez Burillo, F. (1981). *Psicología Social*. Madrid, U.N.E.D. (2 vols.)
- Marín Sánchez, M. & Troyano Rodríguez, Y. (2012). *Psicología Social de los procesos grupales*. Madrid: Pirámide
- Martin, A.; Chacon, F. & Martínez, M. (Eds.) (1988). *Psicología Comunitaria*. Madrid, Visor.
- Morales, J.F. & Huici, C. (Eds.) (1989). *Lecturas de Psicología Social*. Madrid, UNED.
- Morales, J.F.; Blanco, A.; Huici, C. & Fernandez Dols, J.M. (Eds.) (1985). *Psicología Social Aplicada*. Bilbao, Desclée de Brouwer.
- Morales, J.F.; Komblit, A.L.; Paez, D. & Asun, D. (2002). *Psicología Social*. Madrid: Pearson - Addison Wesley.
- Munne, F. (1971). *Grupos, Masas y Sociedades*. Barcelona, Hispano-Europea.
- Munne, F. (1982). *Psicología Social*. Barcelona, CEAC.
- Munne, F. (1986). *La Construcción de la Psicología Social como Ciencia Teórica*. Barcelona, Alamex.
- Munne, F. (1989). *Entre el Individuo y la Sociedad: Marcos y Teorías Actuales sobre el Comportamiento Interpersonal*. Barcelona, PPU.
- Myers, D.G. (2004). *Explorando la Psicología Social*. Madrid, McGraw Hill.
- Paez, D. et al. (2003). *Psicología Social, Cultura y Educación*. Madrid, Pearson - Prentice Hall.
- Paez, D.; Valencia, J.; Morales, J.F.; Sarabia, B.; y Ursua, N. (1992). *Teoría y Método en Psicología Social*. Barcelona, Anthropos.
- Pastor, G. (1978). *Conducta Interpersonal: Ensayo de Psicología social Sistemática*. Salamanca, Universidad Pontificia de Salamanca.
- Paterna Bleda, C., Martínez Martínez, M. C. & Vera Martínez, J. J. (2015). *Psicología social: de la teoría a la práctica cotidiana*. Madrid: Pirámide
- Peiro, J.M. (1983). *Psicología de la Organización*. Madrid, U.N.E.D.
- Peiro, J.M. (1990). *Organizaciones: Nuevas Perspectivas Psicosociales*. Barcelona, PPU.
- Quiles Del Castillo, M. N., Morera Bello, M. D., Rodríguez Torres, R. (1998). *Psicología social: procesos interpersonales*. Madrid: Pirámide.
- Rodriguez, A. & Seoane, J. (Eds.) (1989). *Creencias, Actitudes y Valores*. Madrid, Alhambra.
- Sánchez, M.M. & Pecino-Martínez, R. (2012). *Introducción a la Psicología Social*. Madrid: Pirámide
- Sangrador, J.L. (1982). *Interacción Humana y Conducta Social*. Madrid, Salvat.
- Segovia Vázquez, S. (coord.) (1989). *Cuadernos de prácticas de psicología (3º curso)*. Cuadernos de la UNED. Madrid: Universidad Nacional de Educación a Distancia.
- Torregrosa, J.R. & Crespo, E. (Eds.) (1984). *Estudios Básicos de Psicología Social*. Barcelona, Hora.
- Torregrosa, J.R. & Sarabia, B. (Eds.) (1983). *Perspectivas y Contextos de la Psicología Social*. Barcelona, Hispano-Europea.
- Torregrosa, J.R. (Ed.) (1974). *Teoría e Investigación en la Psicología Social Actual*. Madrid, Instituto de la Opinión Pública.
- Bibliografía complementaria (en inglés)
- Aronson, E., Wilson, T. D., & Akert, R. M. (2015). *Social Psychology (9th ed.)*. Boston, MA: Pearson/Allyn and Bacon.
- Baron, R. A., & Branscombe, N. R. (2016). *Social Psychology (14th ed.)*. Boston, MA: Pearson/Allyn and Bacon.
- Baumeister, R. F., & Bushman, B. J. (2013). *Social Psychology and Human Nature (3rd ed.)*. Belmont, CA: Thomson/Wadsworth.
- Crisp, R. J., & Turner, R. N. (2014). *Essential Social Psychology (3rd ed.)*. Thousand Oaks, CA: Sage Publications.
- DeLamater, J. D., Collett, J. L., & Myers, D. J. (2014). *Social Psychology (8th ed.)*. Boulder, CO: Westview Press.
- Dickerson, P. (2012). *Social Psychology: Traditional and Critical Perspectives*. Harlow, UK: Pearson.
- Fiske, S. (2014). *Social Beings: A Core Motives Approach to Social Psychology (3rd ed.)*. New York: Wiley.
- Franzoi, S. L. (2016). *Social Psychology (7th ed.)*. Redding, CA: BVT Publishing.
- Gilovich, T., Keltner, D., Chen, S., & Nisbett, R. (2015). *Social Psychology (4th ed.)*. New York: W. W. Norton.
- Greenberg, J., Schmader, T., Arndt, J., & Landau, M. (2015). *Social Psychology: The Science of*

Everyday Life. New York: Worth Publishers. Hewstone, M., Stroebe, W., & Jonas, K. (Eds.). (2012). *An Introduction to Social Psychology* (5th ed.). London: Blackwell.

Kassin, S. M., Fein, S., & Markus, H. R. (2013). *Social Psychology* (9th ed.). Boston, MA: Houghton Mifflin.

Kenrick, D. T., Neuberg, S. L., & Cialdini, R. B. (2014). *Social Psychology: Goals in Interaction* (6th ed.). Boston, MA: Pearson/Allyn and Bacon.

Myers, D. G. (2014). *Exploring Social Psychology* (7th ed.). New York: McGraw-Hill.

Myers, D. G. (2012). *Social Psychology* (11th ed.). New York: McGraw-Hill.

Smith, E. R., & Mackie, D. M. (2014). *Social Psychology* (4th ed.). Philadelphia, PA: Psychology Press.

Psicología Social Aplicada Brewer, M. B., & Hewstone, M. (Eds.). (2003). *Applied Social Psychology*. London: Blackwell.

Buunk, B. P., & Van Vugt, M. (2013). *Applying Social Psychology: From Problems to Solutions* (2nd ed.). Thousand Oaks, CA: Sage Publications.

Donaldson, S. I., Berger, D. E., & Pezdek, K. (Eds.). (2006). *Applied Psychology: New Frontiers and Rewarding Careers*. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.

Schneider, F. W., Gruman, J., & Coutts, L. M. (Eds.). (2011). *Applied Social Psychology: Understanding and Addressing Social and Practical Problems* (2nd ed.). London: Sage Publications.

Steg, L., Keizer, K., Buunk, A. P., & Rothengatter, T. (Eds.). (2017). *Applied Social Psychology: Understanding and Managing Social Problems* (2nd ed.). New York: Cambridge University Press.

Lecturas seleccionadas Lesko, W. A. (2011). *Readings in Social Psychology: General, Classic, and Contemporary Selections* (8th ed.). Boston: Allyn and Bacon.

Nier, J. (Ed.). (2015). *Taking Sides: Clashing Views in Social Psychology* (5th ed.). New York: McGraw-Hill.

Ruscher, J. B., & Hammer, E. Y. (Eds.). (2009). *Current Directions in Social Psychology* (2nd ed.). Upper Saddle River, NJ: Pearson/Prentice Hall.

Bibliografía complementaria	
-----------------------------	--

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente
--

Materias que continúan o temario

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías